

„Čiré napětí, dobrodružství a inspirace.“
— Christopher McDougall, autor bestselleru *Zrození k běhu*

SCOTT JUREK

a Jenny Jureková

NA SEVER

Jak jsem našel svou cestu
na Appalačské stezce

MLADÁ FRONTA

Na sever

Vyšlo také v tištěné verzi

Vyrobeno pro společnost Palmknihy - eReading

MLADÁ FRONTA

Scott Jurek

Na sever – e-kniha

Copyright © Mladá fronta, a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ISBN 978-80-204-4998-6 (tištěná kniha)

ISBN 978-80-204-5344-0 (ePub)

ISBN 978-80-204-5346-4 (Mobi)

ISBN 978-80-204-5345-7 (PDF)

Copyright © 2018 by Scott Jurek

Photos by Luis Escobar © 2018

Translation © Anna Kudrnová, 2019

NA SEVER

Jak jsem našel svou cestu
na Apalačské stezce

Scott Jurek

společně s Jenny Jurekovou

MLADÁ FRONTA

Jenny, mému skutečnému severu

*Odlehlá, aby měl člověk odstup, úzká pro vybranou společnost,
klikatá pro chvíle beze spěchu, osamělá pro kontemplaci:
láká nejen na sever a na jih, ale táhne tělo, mysl i duši člověka vzhůru.*

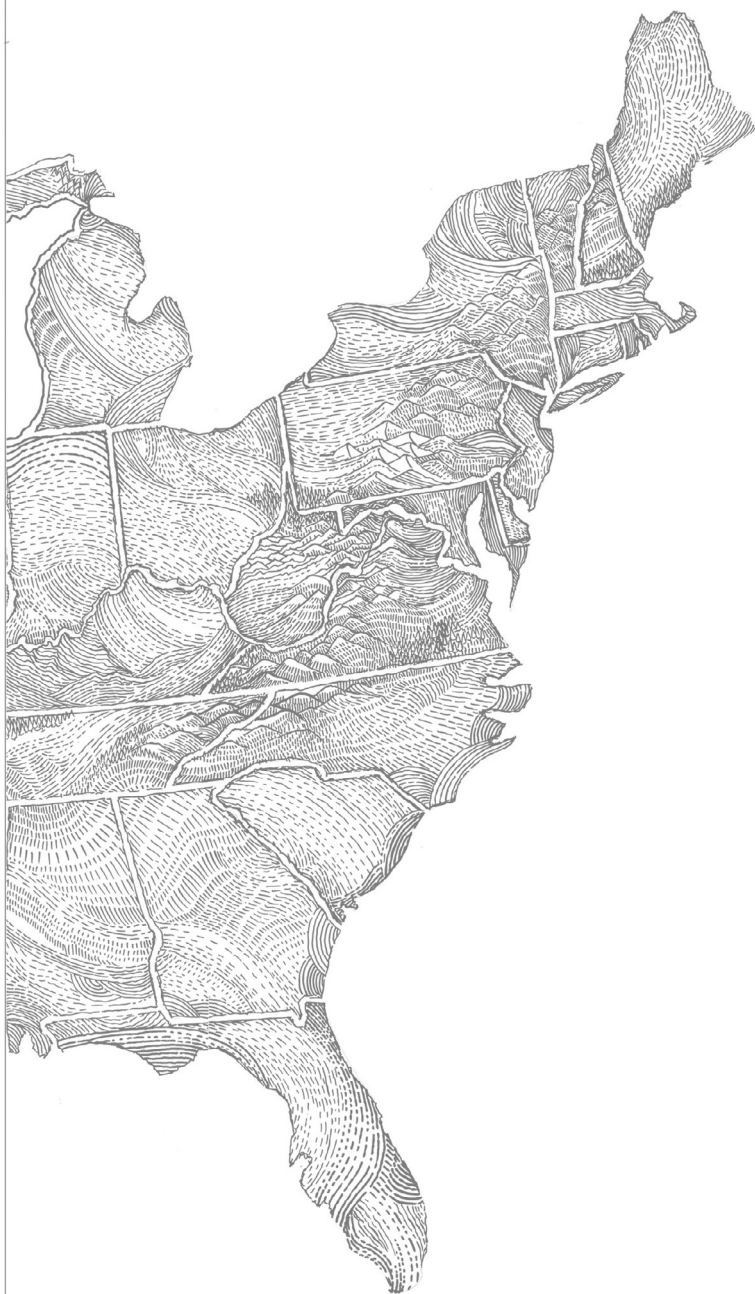
— HAROLD ALLEN —

původní autor projektu Apalačské stezky

Obsah

Prolog	13
Kapitola 1 Dávat a brát	15
NA DALEKÉM JIHU	
Kapitola 2 Žij tím, co miluješ	35
Kapitola 3 Mistrovské dílo wabi sabi	48
Kapitola 4 Tohle jsem, tohle dělám	60
Kapitola 5 Nikdy nesázej proti šampionovi	79
VIRGINIE	
Kapitola 6 Nikdy to nejde z kopce napořád	95
Kapitola 7 Jižanská pohostinnost	107
Kapitola 8 Centáky a milimetry	120
STŘEDOATLANTSKÉ POBŘEŽÍ	
Kapitola 9 Rocksylvania	137
Kapitola 10 Se svou tlupou v divočině	152
NOVÁ ANGLIE	
Kapitola 11 Humus	169
Kapitola 12 Vermud	180
Kapitola 13 Zvláštní jednotka	194
MAINE	
Kapitola 14 Tanec s džinem	215
Kapitola 15 Stomílová noční můra	225
Kapitola 16 Až do konce	238
Kapitola 17 Nejvyšší hora	245
Epilog	249

NA SEVER

Prolog

Den sedmý

Kde věží? Už tu měl být.

Měl se vynořit z moře stromů a setkat se se mnou na téhle křižovatce se silnicí už před víc než hodinou. Celý den lilo, hotová potopa, a já nevím, jestli si v tom blátě nevyvrtnul kotník nebo ošklivě nespádl, jestli někde nesedí na kameni a nečeká, až ho najdu. Neříkám mu *Vožembouch* jen tak pro nic za nic – jeho chodidla (šestačtyřicítky) neustále škobrtají o nějaké kořeny nebo kameny a skoro sto devadesát centimetrů vysoké tělo sebou pak praští o zem s hlasitým zaduněním. Nějakou záhadou, možná díky dvacetileté zkušenosti s trailovým běháním, se mu vždycky povede vyhnout se vážnému zranění. Ale třeba se jeho porce štěstí vyčerpala.

Naposledy jsem ho viděla na předělu mezi dvěma horami. Tady na dalekém jihu říkají sedlu „gap“. Já jsem ze západu a tenhle termín jsem předtím v životě neslyšela. To, čemu jižané říkají „gap“, já nazývám „pass“ a Francouzi tomu říkají „col“; jde zkratka o nejnižší bod hřebene nebo sedlo mezi dvěma vrcholy. Na Sams Gap jsem si všimla, že nepatrně kulhá, ale pustila jsem to z hlavy, protože každé ráno vyrážel ztuhlý jako prkno, teprve kolem poledne se mu svaly uvolnily. Podle našich výpočtů by měl být schopen urazit 13,4 míle cesty na Spivey Gap za necelé čtyři hodiny, setrvalým tempem čtyři míle za hodinu. Jenže v posledních sedmi dnech jsem zjistila, že každý úsek trvá mnohem déle, než jsme očekávali, a že udržet tempo čtyři míle za hodinu je překvapivě těžké, dokonce i pro něj.

Na Apalačské stezce si říká *El Venado*, což je španělsky „jelen“. Tohle totemové zvíře mu v Měděném kaňonu přidělil dnes už zesnulý Caballo Blanco kvůli jeho běžeckému stylu. Ale skoro pro každého je to Scott

Jurek, podle všeobecného mínění jeden z nejlepších ultramaratonců všech dob. Pro mě byl vždycky Jurker, už od roku 2001, kdy jsme se seznámili v Seattlu. Tak mu říkají kamarádi; je to slovní hříčka s jeho příjmením a škodolibě naráží na jeho stereotypní minnesotskou slušňáckost. Dokázal věci, o které se žádný jiný závodník ani nepokusil, třeba vyhrál Western States 100-Mile Endurance Run sedmkrát za sebou. Při jednom ročníku si v půlce závodu vyvrtnul kotník, při jiném ho medvěd zahnal na strom, a jednou, necelé dva týdny po vítězství, stanovil traťový rekord v závodě Badwater 135. Čtyřicet hodin v kuse obíhal mílové kolečko a vytvořil americký rekord. Vyhrál Hardrock Hundred s vyvrtnutým kotníkem a na 152mílovém Spartathlonu drží tři z nejrychlejších časů (před ním je jen slavný Yiannis Kouros). Ale teď se vydává zdolat výzvu, která by mohla trvale poškodit jeho tělo, nemluvě o našem manželství. Řekl, že chce, aby to byl jeho mistrovský kousek, ale já se v duchu ptám, jestli to myslí vážně.

Jurkere, kdepak jsi?

Kapitola 1

DÁVAT A BRÁT

O rok dříve

Ať jsem se podíval kterýmkoli směrem, viděl jsem nekonečně daleko.

A věděl jsem, že za místem, kde nekonečno končí, za mlhavým obzorem, kde splývá obloha a země, poušť pokračuje: další zvlněné hory, další rozlehlá údolí, další... všechno. Na západě byl Tichý oceán a můj starý revír v Kaskádovém pohoří za Seattlem; na východě domov mého dětství v minnesotských lesích a vše za ním. Na jihu bylo víc pouště, víc slunce, víc písku a méně vody.

Sever mi připadal jako něco nového.

Pouště pro mě byly vždycky tajemnou duchovní krajinou. Poprvé jsem do pouště vkročil až ve dvaadvaceti letech a ještě o dvě desetiletí později si v mé mysli pouště zachovávaly svou úžasnou nadpozemskost. Dokážu pochopit, proč se mnozí hledači duchovna vydali na pouť pouští, aby se očistili a mohli meditovat.

Nehybná a holá kalifornská pustina Anza-Borrego by dovedla k osvícení každého.

Když jsem se podívoval nad měřítkem věčnosti, uvědomil jsem si, že možná necítím ani tak osvícení, jako spíš mírnou mánii z přehřátí. Bylo dvaatřicet stupňů a stále se oteplovalo. Téměř každá jiná živá bytost našla útočiště buď pod zemí, nebo v nějakém chabém stínu, který se tu nabízel. Tou dobou se tu pohybovali jen dva vzpřímení savci, schovaní pod přenosným stínem a rytmicky kráčející po stezce. Mohli jsme se utrhnout od práce a běžného života jen na týden a chtěli jsme toho nachodit co nejvíc.

Nalehko a hladce – bylo naše heslo. Rychle, ale v klidu. Pochod v poušti vyžaduje, abyste se podrobili paradoxům. Na slunci a ve vedru se musíte pohybovat hbitě, ale dostatečně pomalu na to, abyste neprodukovali hodně tělesného tepla. Musíte mít dostatek vody, kterou táhnete na zádech, ale nesmí jí být zbytečně moc, aby vás její váha nevyčerpávala. Když se pod spalujícím sluncem pohybujete příliš rychle, spotřebujete vodu tak brzy, že skončíte dehydratovaní a s úžehem. Když s sebou naopak vezmete vody málo, scvrknete se jako rozinka a půda pouště vás spolkně jako malinu. Rovnováha nepředstavuje v poušti jen krásnou ideu, je to zásada nutná pro přežití.

A taky může vypadat směšně. Patřili jsme k těm, co chodí ultra nalehko – Jenny tomu říká „outdoorová mimoni“ –, měli jsme na sobě bavlněná trika s dlouhým rukávem a ve vyprahlém vedru se schovávali pod paraplaty. Taky jsme nesli batohy, které mohly budit dojem, že jdeme na jednodenní výlet, a v každém z nich bylo jen devět kilogramů vybavení, jídla a vody. Omezili jsme se na naprosté nezbytnosti, abychom se mohli pohybovat efektivně, urazit víc mil a mohli si je užít bez toho, že by nás tížily obrovské krosny. Dokonce jsme nechali doma i vařič. Jídlo jsme si na treku namáčeli do vody.

Vždycky jsem snil o tom, že půjdu nějaký dlouhý trail, že budu pěšky putovat týdny a měsíce bez konkrétního plánu. Celý den bych šel, utábořil se, kde bych chtěl, žil přítomností, vnímal plynutí neomezeného pohybu. Cítil jsem touhu žít v sepětí se zemí a zapomenout na to, co společnost považuje za normální. Zažívat transcendenci jako Henry David Thoreau a John Muir, s ideály Christophera McCandlesse z *Útěku do divočiny*, směřovat k romantickému cíli: „pohybovat se, být nomád, jemuž je každý den novým horizontem“.

Zvlášť rád jsem snil o ultralehkém přístupu k treku, s nímž začal Ray Jardine a jež načrtl ve své „bibli“ na toto téma, v knize *The Pacific Crest Trail Hiker's Handbook* z roku 1996. Teď, patnáct let poté, co jsem si poprvé vypůjčil Jardineova průvodce z městské knihovny v Seattlu, jsem byl konečně tu, na Pacific Crest Trail (PCT). Tohle bylo všechno, co jsem původně chtěl.

Ale už teď jsem chtěl ještě víc. Procházeli jsme stezku po úsecích, vždy týden, takže by nám celá 2600 mil dlouhá cesta trvala přes dvacet

let. Čím víc jsme chodili a bavili se s lidmi, kteří absolvovali celý trail, tím víc jsme oba toužili na tři měsíce odložit běžný život k ledu a jít dál, projít celou cestu na sever.

Otočil jsem se a podíval k jihu po své společnosti s parapletem. Někdy uplynuly hodiny a prošli jsme míle beze slova. Nebylo jich třeba. Byli jsme ponořeni do rytmu svých kroků a do divočiny okolo. V duchu *wu wei*, jedné ze zásad taoistické filozofie, jsme nečinili, jednali jsme bez zasahování. Další pouštní paradox. Často jsme se od sebe oddělili, ztraceni ve vlastních myšlenkách nebo ve vlastní bezmyšlenkovitosti, a nato jsme se k sobě vrátili a najednou navázali hovor, jako by mezitím neuběhl žádný čas. Měl jsem rád obojí. Rád jsem s ní šel bok po boku, kdy jsme si vyprávěli příběhy z naší minulosti, a rád jsem si krátil úmorné míle příblblými hrami, kdy jsme jeden druhého zkoušeli z běžeckých přezdívek a uživatelských jmen na instagramu a odříkávali hlášky z filmů a texty písniček. A pak jsme zase přešli do hlubokého ticha, uklidnění pouští.

Tohle byla jedna z chvil, kdy jsme šli po PCT každý po vlastní ose, oddělení asi 400 metry mesquitových křovin a písku.

Jmenuje se Jennifer Lee Uehisa Jureková, ale já jí říkám JLu, přezdívkou, kterou její kamarádi lezci vytvořili z jejích iniciál. Ona mi říká Jurker. Lidi někdy mají problém věřit, že si říkáme takovými obyčejnými přezdívkami, které se pokřikují přes kaňony a táboráky, ale já myslím, že se k nám hodí. Žádné přihlouplé přeslazené zdrobněliny, žádné tradiční „miláčku“ nebo „poklade“. Jeden pro druhého jsme především partáci. Někdy jsme protivníci, ale vždycky nejlepší kamarádi, i v hlubokých kaňonech a na vysokých štítech života. Jsme tým a známe se navzájem líp, než nás zná kdokoli jiný na planetě.

Uehisa znamená japonsky „stále stoupající“ nebo „vždycky nahore“. To jméno k ní sedí; ke všemu má pozitivní přístup, ať je situace jakákoli, a stejně jako pouštní slunce vždy stoupá vzhůru. Ujít za den dvacet mil s desetikilovým batohem není zrovna běžný způsob, jakým by se lidé zotavovali po akutní operaci, jenže JLu není jen tak obyčejná holka. Za tím roztomilým, vysoce posazeným hlasem je stoprocentní lvice, která umí zařvat a překonat každou překážku.

Jsem si jistý, že část té síly zdědila po svých předcích. Její japonští prarodiče během druhé světové války přišli o domov a farmu v Kalifornii

a byli posláni do internačních táborů. Její matka v osmnácti letech emigrovala z předměstí Manily do Spojených států. JLu nic nedostala zadarmo a jediné, co uměla, bylo poctivě si všechno oddřít. Díky téhle síle jsme dokázali svoje životy spojit. Vždycky se usměju, když lidi předpokládají, že jsem z JLu udělal veganku a přivedl ji k ultramaratonům, protože na vegetariánství se dala už ve třinácti a běhat začala ještě dřív, než jsem ji poznal. A taky se to nebojí říct! Nevyčítám jí to. Životem se probíjela a protloukla, s grácií a důvtipem. Také má svou drsnější stránku, a ta umí být ostrá jako břitva. Na pohled je laskavá a milá, ale jako ryba ve vodě se cítí i ve společnosti nejtvrdších chlapů. Říká, že není soutěživá, ale pozor na ni, když dojde na ping-pong, křížovky, deskové hry, karetní hry, vlastně na jakoukoli hru.

A před dvěma měsíci mi málem zemřela v náruči.

Nikdy jsem necítil větší bezmoc. Uprostřed noci jsem ji zachytil, když omdlela, a držel, zatímco zvracela na podlahu naší kuchyně. Střídavě upadala do bezvědomí a já ji prosil: „Neopouštěj mě, jenom mě teď neopouštěj.“ A ona poslechla.

Ani jeden z nás nevěděl, co se to děje, a tak jsem ji odvezl na pohotovost. Po hodinách vyšetření a čekání jsme konečně dostali odpověď.

„Jste těhotná,“ oznámil lékař na pohotovosti. Seděli jsme tam jako zařezaní. „Ale plod je na špatném místě, takže musíme těhotenství ukončit.“

Aniž jsme to tušili, byla zhruba v sedmém týdnu těhotenství, jenže embryo rostlo v levém vejcovodu. Když se hodně zvětšilo, vejcovod protrhlo a došlo k vnitřnímu krvácení.

Po stanovení diagnózy se všechno začalo odehrávat neuvěřitelně rychle. Než jsme se nadáli, podepisovala informované souhlasy, dostalo se jí poučení o možných rizicích krevních transfuzí a pak už ji vezli na operační sál. Vzpomínám si, jak se napůl v bezvědomí zeptala sloužícího gynekologa: „Budu moct znova otěhotnět?“ Odpověděl jí: „Až mě uvidíte příště, budu rodit vaše dítě.“ JLu se pousmála, zavřela oči a pak ji odvezli.

Několik hodin jsem pochodoval v čekárně, než se vrátila z operačního sálu. Nazítří v šest ráno jsme jeli domů a sečetli škody. Přišli jsme o dítě, ale díkybohu jsme pořád měli jeden druhého.

Nikdy nebyla z těch, kdo volí nejlehčí cestu, a tak odmítla, abych na treku nesl většinu nákladu, ačkoli se ještě zotavovala po operaci. Aspoň jsem ji přemluvil, aby mě nechala nést všechnu vodu – na PCT totiž byly dlouhé úseky bez vodních zdrojů. V sezoně, kdy hodně lidí prochází celou stezkou, místní „trailoví andělé“ obětavě rozmisťují galony s vodou, aby byly pouštní úseky na jihu Kalifornie krapet přívětivější. Jinak by tu v suchých letech běžně byly třicetmílové až čtyřicetmílové úseky bez jediné kapky. A taky by tu nejspíš nebyla nouze o mrtvoly.

Jak rtuť stoupala a z blízkého horizontu sálalo ve vlnách horko, tak se i moje myšlenky proměnily v páru, stoupaly a vzdalovaly se od JLu. I poušť měla svoje tvrdé a měkké stránky, svou vlastní rovnováhu. Spalující odpolední výheň se přetavila v chladné, růžové soumraky. Zdánlivě bezživotná krajina se vskrty hemžila extrémně adaptovanými rostlinami a živočichy. Kdysi, když jsem dělal ministranta, jsem často slyšel, že Pán dává a Pán bere. Tenkrát jsem to chápal jako jakési pozorování.

Ale tady v poušti mi to začalo připadat spíše jako zákon než pozorování. Dávat a brát. Pravidlo bytí, které lidé často nedokážou vzít na vědomí – do chvíle, kdy se ocitnou tady v krajních situacích, kde jsou s ním konfrontováni. Já jsem dávání a brání pouště vítal. Vítal jsem to, co po mně vyžadovala. Někde mezi dáváním a bráním byla rovnováha, a příroda mě vždycky pobízela, abych tu stabilitu nacházel. Co by byla voda bez vyprahlé pouštní půdy? A co by byla lehkost bez tíhy? Možná právě proto jsme se sem s JLu vydali; možná jsme se snažili cestou v poušti o tu rovnováhu usilovat.

V té chvíli jsem mohl přemítat nad tajemstvími pouště, protože o pár mil dřív jsme se trochu porafali a já jsem to potřeboval vydýchat. Pozitivem pouště a PCT je, že je tu spousta otevřeného prostoru a míle trailu, na nichž se emoce mohou uklidnit. Všechno to začalo, když mi položila odvěkou otázku: „Kde jsi a kam chceš jít?“ Vlastně její otázka spíš zněla: „Co děláš se svým životem?“ Vše eskalovalo chvíli poté, co mě vyprovokovala komentářem: „Myslela jsem, žeš skončil kariéru; proč pořád říkáš, že máš před sebou ještě nějaké závody? Odjakživa jsi tvrdil, že ve čtyřiceti toho necháš, tak proč teď ta zpátečka? Už mě unavuje, jak zabíjíš čas, jak říkáš, že natrénuješ na tenhle a támhle ten závod. Říkáš, že máš motivaci, ale já ji nevidím.“

Nato jsem udělal chybu, že jsem na ni vyjel: „No a co ty děláš se svojí kariérou? Nezdá se mi, že jsi příští Coco Chanel. Nezdá se mi, že bys vyhrála *Project Runway*!“ Samozřejmě vyprskla smíchy. Co mě to napadlo, *Project Runway*, soutěž pro návrháře? Jako kdyby všichni návrháři snili o tom, že to dotáhnou do televizní reality show. V těchhle přestřelkách se jí nikdy nevyrovnám.

Po zbytek hádky si mě podávala a skončilo to tím, že jsme na sebe vprostřed pouštní samoty navzájem ječeli. *Není všechno mír a wu-wej.*

Problém byl zčásti i v tom, že jsem věděl, co má na mysli. Třeba jsem opravdu zabíjel čas. Třeba jsem opravdu přesvědčil sám sebe, že chci něco, co jsem míval kdysi. Je pravda, že jsem si občas připadal odepsaný a těkal jsem mezi pocitem spokojenosti a pocitem, že musím dokázat něco víc – nebo být něčím víc. Nevím, nakolik za tím stály moje osobní touhy a nakolik – upřímně řečeno – snaha udržet vnější dojem. Každý chce, aby šampion dál vyhrával. Všichni chceme, aby naši hrdinové byli nesmrtelní; nechceme sledovat, jak zpomalují nebo slábnou. Těžko jsem odpovídal na neustálé otázky typu: „Co máš v plánu dál? Tak na jaký závod se chystáš?“ A JLu do mě tenkrát v poušti rýpla: „Možná je načase, abys reprezentoval, a ne sportoval, a nechal slavný dny za sebou. Nemůžu se dívat na to, jak zase něco předstíráš a nejdeš do toho naplno. To není Jurker, kterýho znám. Copak nechceš být někdo?“

Jak to, že mě dokázala prokouknout líp než já sám?

A proč mě zároveň musela vytočit k nepřičetnosti?

Soptil jsem, protože měla pravdu. A kladla mi správné otázky, přesně takové, které mě nutily se zuřivě bránit. Můj pocit osvětlení seschl a spadl ze mě jako svlékaná hadí kůže. Později jsem jí byl vděčný. Dělala to, pro co jsem ji miloval: byla mi skvělou partnerkou, stavěla přede mě výzvy. Nepoplácávala mě po rameni, nehladila ego a neříkala mi, jak jsem úžasný. JLu mi umí dávkovat tvrdou lásku jako nikdo jiný.

To neznamená, že jsem se k ní rozběhl zpátky po cestě a děkoval jí. Všechno má svůj čas.

Kromě toho ve mně opravdu podnítila myšlenky, které mi nedaly pokoj. Možná závody a výhry nebyly tou výzvou, jakou jsem potřeboval zrovna teď, nebo ostatně kdykoli jindy v budoucnu. Pokud to tak bylo, skutečně jsem neznal správnou odpověď na otázku, co chci. Co má přijít dál?

Pro začátek trail. Zatím jsme urazili pouhých dvacet mil z plánovaného stopadesátimílového úseku. Nechtěl jsem skončit. Chtěl jsem prostě jít pořád dál. JLu mě přivedla k poznání, že nevím, co chci dál, ale poušť mi připomněla, co chci právě teď. Dávat a brát.

Vždycky mě fascinovaly vícedenní dobrodružné běhy a pochody. Jako kluk v Minnesotě jsem nikdy necestoval dál než do několika málo sousedních států, a tak jsem měl respekt k lidem, kteří objížděli na kole Hořejší jezero, i k cyklistům na horských kolech, které jsem vídal. Později jsem slyšel historky o lidech, co chodili a běhali napříč celou zemí. Uchvátila mě myšlenka, že bych vlastními silami mohl projít celé Spojené státy – plochu, jakou jsem si sotva dokázal představit. Předsevzal jsem si, že to jednoho dne nějakým způsobem dokážu. Pak mi do toho vlezl život se svými rytmy a vzorci – škola, letní brigády, stáže, vysoká, práce, magisterské studium, další práce. Když jsem se dal na ultraběhání, četl jsem o slavném závodě Trans American Footrace a o tom, jak padaly rekordy na národních dálkových stezkách i trailech vedoucích proslulými místy v národních parcích. Ale pak vyhrála moje nová hlavní činnost – ultrazávody – a já si slíbil, že si nechám vícedenní akce a „fakt dlouhé věci“ na sklonek kariéry.

A v roce 2003, když jsme běželi právě po této stezce, dvě stě dvacet mil na sever v Kaskádovém pohoří ve státě Washington, jsem řekl kamarádovi Davidu „Hortymu“ Hortonovi, že si myslím, že jsem připravený zkusit rychlostní rekord na PCT. On na to: „To je přesně pro tebe, hochu! Ale počkej chvíli, ještě si dej pár závodů, máš čas. Nech mě, ať ten rekord udělám první, a pak ho můžeš překonat!“ To je přesně starý dobrý Horty: vždycky má v záloze nějakou napůl moudrou radu, z které kouká něco i pro něj. Už měl za sebou rychlostní rekord na Apalačské stezce, takže věděl, o čem mluví. Mně bylo úplně jedno, kdy se do toho pustím, a on měl nejspíš pravdu. Měl jsem spoustu času na to, abych trhnul nějaký pomalý rekord, který on možná stanoví na PCT. Tenkrát jsem měl na všechno vždycky hromadu času.

Také jsem nemohl zapomenout na to, co mi řekl jiný parták, ultramaratonský veterán Rob „Hollywood“ McNair, když jsem měl chuť zaběhnout si Trans American Footrace poté, co jsem si vyslechl jeho příběhy. „Scotty, když tohle poběžíš, tak to bude tvůj poslední závod!“

varoval mě. „Drž se padesátimílovek a stomílovek.“ Ted' už jsem věděl, co tím myslel.

Takže za všechno možná mohla JLu. Možná za vším stála její brutálně upřímná připomínka, že moje kariéra se chýlí ke konci. Najednou už mi nezbývalo moc času. Už přede mnou neležely roky, vzdálené dny, kam jsem mohl odložit nějaký svůj sen a počkat, až mi ho čas přihraje. Jediné, co nyní přede mnou leželo, bylo kamení, prach a křoviny státního parku Anza-Borrego.

Měli jsme na trek týden, jenže já jsem chtěl víc. Teprve jsme se začali dotýkat důležitých otázek našeho života. Chtěl jsem další míle a určitou odpověď na otázku: „Tak co dál?“ Odpověď bez rozpacitosti a polovičatosti. Chtěl jsem se vrátit do těch minnesotských lesů, kde jsem se zamiloval do myšlenky na dobrodružství proměňující život a cesty vedoucí do nekonečna.

Najednou se mi také zachtělo vypadnout z toho vedra.

Trvalo mi jen pár chvil vymyslet plán. Proběhnu jednu z velkých amerických stezek. Jsou tři takové, a my jsme šli po jedné z nich, Pacifické hřebenovce. Některé její části jsme znali jako svoje boty. Nejdelší, Continental Divide Trail, jež měří tři tisíce sto mil a táhne se Skalnatými horami přímo skrz náš nový domovský stát Colorado, se jevila jako dobrá volba. Jenže se mi na ní něco nezdálo.

Jakmile se ten nápad ujal, dal se do pohybu a nabíral rychlost: Co kdybych se pokusil překonat rychlostní rekord Apalačské stezky? Nápad to byl dokonalý. Chtěl jsem úplně nový druh výzvy a to odpovídalo; do té doby jsem sotva vkročil na nějaký trail východně od Mississippi. JLu měla pravdu; ultramaratony už mi nestačily. Po dvaceti letech intenzivního závodění to zjištění nebylo překvapivé. Ale rychlostní rekord v lesích a horách, měsíční dobrodružství, při kterém bych si zase jednou sáhl na dno? Ztratil jsem touhu trápit tělo a podrobovat mysl, abych polykal míle v ultrazávodech. Pořád jsem však rád běhal a při tom prozkoumával okolí. Rád jsem byl venku v přírodě.

Přitahovalo mě i to neznámo. Okamžitě mě nadchla myšlenka, že bych běžel úplně novým, úplně neprozkoumaným územím a zcela bez plánu. Jak mi rád říkával děda, když jsme se toulali po čtyřicetiakrovém

pozemku za jeho domem ve Wisconsinu: „Nejlepší způsob, jak poznat svou zemi, je projít ji.“ Každá zatáčka a zákрут trailu, každý výhled a balvan, každá křižovatka se silnicí a rozcestník pro mě budou něco zhola cizího. Nový, mnou dosud neobjevený svět za každým rohem.

Samozřejmě bych se neprocházel. Naháněl bych rychlostní rekord. Horty ho stanovil před řadou let. Věděl jsem, že na to mám. Možná jsem potřeboval právě tohle, abych rozdmýchal ten plamen, který, jak si všimla JLu, skomíral.

Detaily jsem doladil až později, ale v duchu jsem téměř okamžitě začal provádět výpočty. Každý den poběžím a půjdu průměrně padesát mil či víc, po dobu asi pětáctýřiceti dní, po jedné z nejdivočejších stezek na planetě. Urazím 2189 mil a při tom postupně zdolám celkové převýšení tři sta tisíc metrů. Asi za šest týdnů urazím celou Apalačskou stezku rychleji než kdokoli jiný přede mnou.

Tedy *pokusím se urazit*.

A věděl jsem, že s tím pokusem nemůžu ani začít sám.

Ticho po hádce už trvalo řadu mil, když jsem se zastavil v jedné serpentíně a vyrazil ze sebe hrdelní *kráá* jako krkavec. To je totiž na trailu její přezdívka, Raven, podle barvy jejích vlasů a podle nejchytřejších ptáků. JLu zakrákala zpátky, a jakmile mě dohnala, vychrlil jsem na ni svůj plán.

„Myslím, že chci na Apalačskou stezku, zkusit rekord. Je tam spousta křižovatek se silnicí, kde se můžeme potkávat, takže přes den budeme moct být spolu. Můžeme společně obědvat a ty můžeš běhat některé úseky se mnou. Bude to dovolená, prima dobrodružství pro oba!“

Když budu mluvit dál a dál, třeba nebude mít šanci odmítnout.

JLu se zarazila s hrůzou v očích a zmatenou grimasou. Už mě slyšela básnit o rychlostních rekordech a dálkových stezkách, ale zatím to bylo pusté snění. A jednu stezku jsme měli mnohem blíž než Apalačskou, stezku, kterou jsme oba milovali. Léta jsme bydleli v Seattlu, takže Pacifická hřebenovka nám připadala jako náš revír. Proběhal jsem většinu jejích úseků ve státě Washington, některé úseky v Oregonu a běžel jsem závody na některých jejích částech v Kalifornii. Když jsme žili v jižní Kalifornii, JLu se mnou na víkendových výletech autem ráda hrála hru „najdi křižovatku se silnicí“. PCT byla moje domovská trasa a časem se stala naší společnou.

„Apalačská stezka...“, začala JLu s výrazem, který jsem znal až moc dobře. „Proč?“

Pak nastalo ticho, ohlušující ticho, jakému nemohla konkurovat ani věčně nehybná poušť Anza-Borrego.

Protože nemůžu z místa.

Protože je mi čtyřicet a potřebuju zase cítit, jaké to je, dostat se na hranici a jít dál.

Protože jsem tak vděčný za všechno, co mám, a jen na chvilku si potřebuju vzpomnout, jaké to je, nic z toho nemít.

* * *

Květen 2015

Než jsem souhlasila, že se zúčastním téhle výpravy, musel mi Jurker slíbit, že si nacvičíme postup. Ne kvůli němu – on musí jenom běžet –, ale kvůli mně. Já budu muset jezdit s dodávkou na odlehlá místa a několikrát denně sloužit jako pohyblivá občerstvovací stanice. I když jsem už nasbírala spousty zkušeností, měla jsem z toho obavy. Běhala jsem ultramaratony už třináct let, včetně dvou stomílovek, a tak jsem věděla, jak náročná je související logistika. Jenže tohle nebyl závod ani organizovaná akce; víc než co jiného to byla několikatýdenní vizionářská mise, a to mnohem komplikovanější než cokoli, co kdokoli z nás absolvoval dřív. Proto jsem si to chtěla vyzkoušet předem.

To se ovšem nepovedlo.

Nebyla to vlastně Jurkerova vina – ostatně ani nikoho jiného. V dubnu jsem podruhé potratila, zrovna když jsme měli být na třídenním trailovém běhu na Arizonské stezce, a 30. dubna jsem podstoupila kyretáž, devět dní před tím, než jsme si měli v Chicagu vyzvednout dodávku. Doufali jsme, že koupíme auto o měsíc dřív, ale vzhledem k dodatečným platbám za nemocnici trvalo refinancování domu déle, než jsme čekali. Byly to dílčí, ne zásadní překážky, ale museli jsme improvizovat, abychom všechno dali dohromady, a na nácvik nezbyl čas. Datum odjezdu se blížilo a my jsme nejen měli velké zpoždění proti plánu, ale také jsme byli zcela nepřipravení. Všichni dosavadní držitelé či držitelky rekordu si celou trať, nebo aspoň její významnou část předem prošli, než zahájili

pokus o FKT (nejrychlejší známý čas). My jsme v životě ani nevkočili do poloviny ze čtrnácti států, které protíná. Nicméně nemůžu říct, že pro nás byla Apalačská stezka úplná španělská vesnice. Před pár lety měl Scott besedu na jedné běžecké akci v Pensylvánii poblíž křižovatky s AT, a tak jsme půjčeným autem zajeli ke stezce. Proběhli jsme se po ní tři míle tam a zase zpátky. Tyhle tři míle, tedy 0,14 procent trati, byly všechno, co jsem z Apalačské stezky znala.

Dělalo mi to starosti. A Jurkerovi... tomu ani ne. Jako by necítil tlak z toho, že nám utíká čas na přípravu. Nesestavoval horečně tabulky s čísly ani nestudoval mezičasy předchozích držitelů rekordu. Neměl nutkání prohlížet si blogy a záznamy z minulých pokusů. Ale na druhou stranu – i kdyby chtěl, tak by nemohl. V poslední době všechny pokusy s podporou směřovaly ze severu na jih; my jsme mířili z jihu na sever. Byl to úplně jiný běh.

Scottovo plánování se omezilo na tyto úkony: sestavil si jednu jednostránkovou tabulku s přibližnou denní kilometráží, koupil si průvodce *The A. T. Guide: A Handbook for Hiking the Appalachian Trail, North-bound 2015*, a to bylo vše. Zdržela jsem se komentáře.

Upřímně řečeno, absence logistických plánů ve mně nevzbuzovala takové obavy jako Jurkerova lhostejnost k fyzickému tréninku. Nechodil víc dní v řadě na dlouhé běhy v horách s těžkým batohem, jak avizoval. Stejně tak si nezjednal trenéra na posilování ani netrávil noci na trailu. Ale kdykoli jsem na něj kvůli tréninku uhodila, odpovídal stejně.

„Dvacet let jsem běhal ultramaratony – to je můj trénink.“

S tím jsem nemohla polemizovat. Můj přístup k tréninku je ležérní. Většinou běhám sama s iPodem plným hip hopu a elektronické hudby; někdy jdu běhat s kamarády, ale vždycky bez hodinek. Jednou, když jsem o dvě minuty nesplnila kvalifikační limit na Bostonský maraton, jsem se zoufale ptala Jurkera: „Proč neumím běhat rychle?“ On odpověděl: „Ale umíš, jenom nerada trpíš.“ Což je samozřejmě pravda. Raději běhám na pohodu, a taky jsem nikdy žádný závod nevzdala, ačkoli jsem nikdy žádný ani nevyhrála. V posledních šesti letech jsem viděla, jak Jurker odstoupil (nebo skoro odstoupil) ze sedmi velkých závodů. Vždycky uvedl stejný důvod, který jsem nechápala: nedokázal do toho dát srdce.

No, to by tentokrát sakra měl.

Nehodlala jsem obětovat jaro a léto nějakému polovičatému pokusu. A věděla jsem, jak vypadá, když snahu jenom předstírá. Leadville Trail v roce 2013 byl dokonalým příkladem. Přesvědčil sám sebe, že tohle bude jeho velký comeback, že vyhraje tenhle závod prostoupený ultramaratonským folklorem, závod, v němž o deset let dřív doběhl na druhém místě. A choval se podle toho. Vypadal, že na to má, říkal správné věci, všechno do puntíku přesně – všechno až na samotný běh. Nevím jistě, jestli spolehl na svalovou paměť nebo jestli měl v plánu dostat se na stupně vítězů silou vůle, ale on nezávodil. To jsem poznala i já. V den závodu to vypadalo, že mu dělá potíže se být udržet v první desítce. A nakonec, když mu zbývalo asi dvacet mil, jsem viděla, jak to vzdal. Nesimuloval zranění; neodstoupil. Jen jsem viděla, jak se *uvolnil*. Přestal bojovat; běžel jako já – na pohodu. Asi nechtěl nikomu ublížit.

Tři míle před koncem klusal. Ale když se na dohled objevil cíl, ožil a zavolal: „JLu! Poběž se mou! Doběhneme spolu!“ Byla jsem rozpačitá. Styděla jsem se za něho, ale jak jsem mu to mohla říct? Jistě, byla jsem hrdá, že doběhl, hrdá, že povzbuzoval běžce, kteří ho předbíhali, ale taky mi z něj bylo smutno. Věděla jsem, že po tomhle netoužil. V cíli Jurker nějakou dobu zůstal a vybavoval se s ostatními, jako by ho nerozhodilo, že prohrál. Možná už si na prohry zvykal, nebo už mu na tom snad ani nezáleželo. Vlastně vypadal spokojeně.

Já nejsem tak zdvořilá ani milá jako Jurker. Chtěla jsem odtamtud co nejdřív vypadnout.

Znám Jurkera patnáct let a takový byl vždycky, extrémně milý. Šestadvacátého března 2000 jsem se přestěhovala do Seattlu. To datum si pamatuji, protože toho dne odstřelili sportovní halu Kingdome a všichni ve městě to svým způsobem oplakávali. Běhání jsem se nikdy nevěnovala, ale jelikož jsem ve městě neznala jedinou duši, začala jsem běhat malé pětikilometrové závody v naději, že se s někým seznámím. Scott pracoval v nejbližším běžeckém obchodě, Seattle Running Company, a i na vrcholu kariéry se ke každému choval tak kamarádsky, že jsem si neuvědomila, že v určitých kruzích platí za celebrity. Vzpomínám si, jak jsem se s ním setkala, když jsem doběhla svůj první půlmaraton; gratuloval mi, jako kdybych zaběhla olympijský kvalifikační čas.

Běhání mě chytlo a o dva roky později jsem zaběhla svůj první pade-

sátikilometrový ultramaraton. Nejvíc jsem trénovala s klukem jménem Charlie, který se kamarádil s Jurkerem. V roce 2004 se Charlie rozhodl, že poběží stomílovku Western States, a já jsem se přihlásila, že budu v jeho podpůrném týmu jako vodič. Asi osmatřicet mil před cílem jsme se doslechli, že Jurker závod vyhrál a překonal traťový rekord. Při předávání cen se kolem Scotta srotili lidé a někdo se zeptal: „Jak dlouho chceš tohle dělat?“ Bylo to jeho šesté vítězství v řadě. Stál na absolutním vrcholu. Do dnešního dne si pamatuju, že odpověděl okamžitě a sebevědomě. Řekl: „Je ještě pár věcí, které chci dokázat, ale nebudu to dělat donekonečna. Do čtyřiceti toho nechám.“

Ted', v jednačtyřiceti, už tak sebejistý nebyl. Slyšela jsem to v jeho hlase, viděla na jeho chování. Když se ho ostatní ptali, jestli už se závoděním skončil, znejistěl. Před jedenácti lety plánoval, že běhání v tuhle chvíli pověsí na hřebík, jenže měl zřejmě potíže se ho vzdát. To jsem chápala; vybudoval si celou kariéru tím, že vyhrával závody na celém světě. Ale vždycky mi říkal, jak se těší, až si bude moct přispát, zpomalit a trávit víc času doma.

Tak co si chce dokazovat na Apalačské stezce?

Neměla jsem čas nad tou otázkou dumat. Měli jsme necelé dva týdny na to, abychom z naší černé dodávky, kterou jsme pojmenovali Černý hrad, udělali něco, v čem by se dalo žít, a pak do ní naložili všechno, co by se mohlo hodit při běhu dlouhém 2189 mil.

Elektrikář nainstaloval na střechu 200wattový solární panel.

Sestavili jsme rám postele a na něj hodili dvoumístnou pěnovou matraci.

Scott vyrobil pultík pro plynový tábornický vaříč.

Já jsem ušila závěsy.

Na to, abychom vybavili auto větrákem nebo okny, nebyl čas.

Vystříhala jsem díly z reflexní bublinové fólie a páskou je přilepila na stěny jako izolaci.

Přišroubovali jsme do auta šest levných polic na ukládání věcí.

Proměnili jsme těch osmnáct čtverečních metrů holého kovu v domov na kolečkách... tedy jakýs takýs domov.

Pokud šlo o mě, platilo, že čím dříve odjedeme, tím líp. Slíbila jsem, že přijedeme na kamarádčinu svatbu, která se konala 23. května v Jižní

Karolíně. Jurker trval na tom, že se tam stavíme – věděl, jak moc to pro mě znamená, a slíbil, že to stihneme. Dřeli jsme na úpravě auta od nevidím do nevidím a zdálo se, že déšť má podobný úmysl. Byl to jeden z nejvlhčích zaznamenaných květnů v Boulderu. V dešti jsme nemohli sestavovat rám postele. Poprvé přestalo pršet jednou večer v jedenáct. Nechtěla jsem budit sousedy, jenže čas běžel, a tak jsme vrtali a brousili do časných ranních hodin.

Čím déle jsme vězeli doma, tím víc zbytečností si Jurker balil. Každý den vyhrabal nějakou zaprášenou starou věc z garáže a naložil ji do auta. „Mám zabalit tyhle klobouky s moskytiérou? Radši je vezmeme, co kdyby.“ O dvě minuty později: „Budeme potřebovat tuhle litinovou pánev? Co když mi budeš chtít udělat lívance? Radši ji vezmeme.“

„Ty si vážně bereš dvacet párů ponožek?“ zeptala jsem se.

„JLu! Chápeš, že moje nohy jsou ta nejdůležitější věc? Musím je udržet v suchu!“

Obrátila jsem oči v sloup, a když se nedíval, tak jsem deset párů zase vyndala.

Časová tíseň nás stresovala, ale práce to byla zábavná a mohla jsem se při ní odreagovat od nepříjemností, které, jak jsem se těšila, zanechám v Boulderu. Bolest, zklamání, injekční jehly, doktory, operace. Zastavovali se u nás kamarádi, aby nám vypomohli se zařízením dodávky, a často jsme zůstávali vzhůru do dvou do rána, abychom všechno stihli.

Jednou odpoledne mi zazvonil telefon, ale zrovna jsem měla ruce omotané instalátérskou páskou, a tak jsem ho nezvedla. Kamarád Timmy O'Neill mi ve zprávě poslal vzkaz: „JLu, špatné zprávy z Údolí. Dean Potter včera umřel.“

Sesula jsem se na zem. Mrtvý? Zrovna před deseti dny jsem s ním mluvila. Plánovali jsme ho v dubnu v Yosemite navštívit, jenže do toho přišel můj potrat. Zdrtilo mě to. Dean žil extrémním způsobem, takže jsem snad byla naivní, když mě jeho smrt šokovala. Byl mistrem temných umění, téměř tři desetiletí se věnoval sérii vysoce riskantních podniků ve stylu „všechno, anebo nic“, například nejištěnému sólovému lezení, kdy zdolával nejohromnější, nejtěžší skalní stěny bez lana i partnera. A létání ve „veverčím“ obleku, kdy skákal právě z takových převislých stěn a klouzal vzduchem nejen dolů, ale také co nejbliž skalám, jimž se mínil vyhnout.

Nepřál si zemřít, ale pokoušel se dosáhnout nemožného a plně je prožít. Byl to nejpuntičkářštější a nejracionálněji uvažující člověk, jakého jsem kdy poznala, dokonce v tom převyšoval Jurkera. Bystrý jako ostříž, udržoval si přehled o všech detailech: Dean byl Temný čaroděj – na jedné vlně s větrem, zvířaty a stromy – a ten poslední člověk, u něhož bych očekávala, že předčasně zemře.

Najednou začalo naše dobrodružství dávat mnohem větší smysl a já jsem pocítila nutkání zmizet do hor. Tam s Jurkerem utíkáme, když si potřebujeme vyčistit hlavu, utřídit priority a zrekapitulovat svůj život. Pořád jsem měla obavy, že nejsme dostatečně připravení, ale teď jsem se nemohla dočkat, až nasedneme do Černého hradu a rozjedeme se na východ.

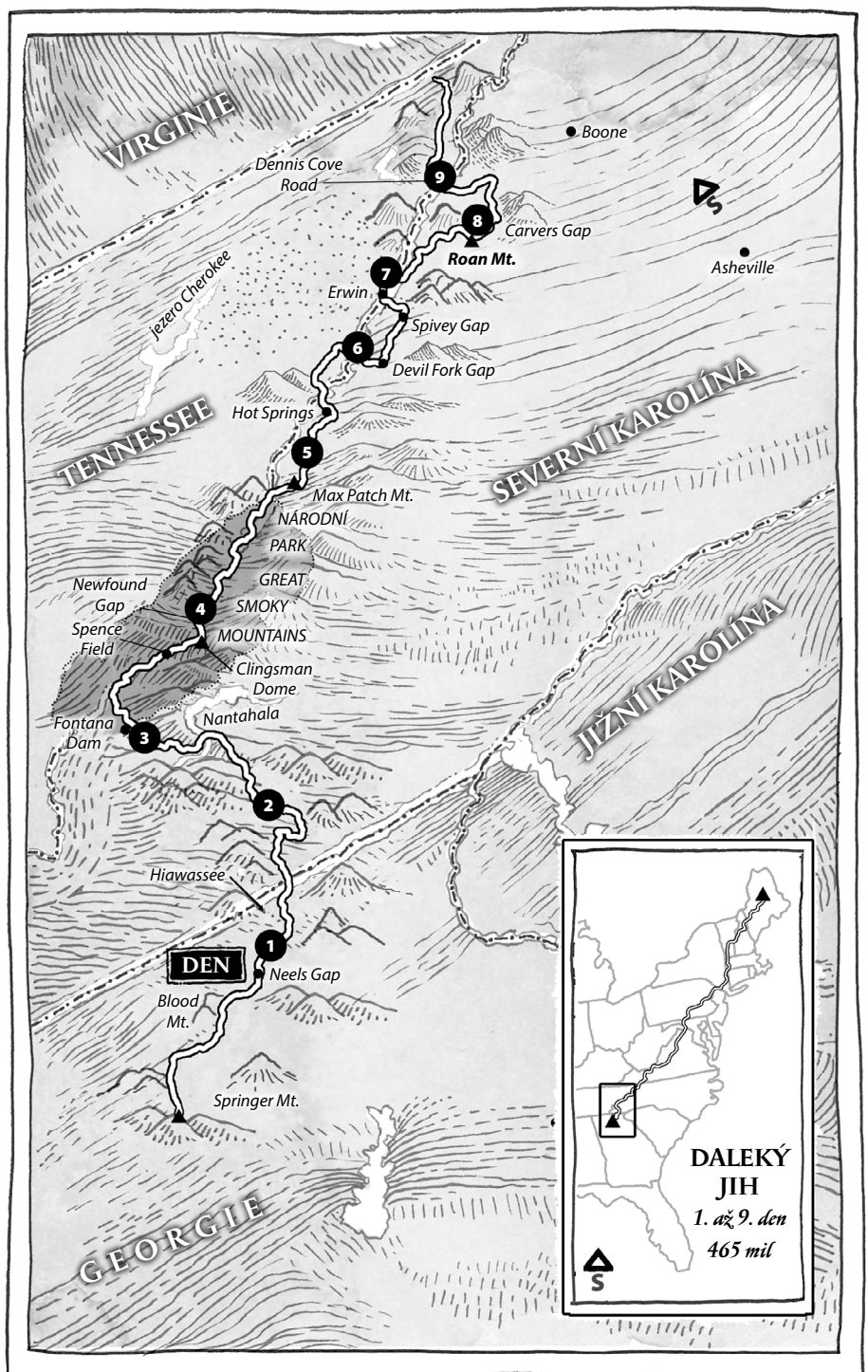
Zamkli jsme dům a vyjeli z příjezdové cesty v 1:20 ráno 23. května. Moje kamarádka se vdávala za patnáct hodin. Už pár dní jsem se na Jurkera nespokojeně mračila. Věděl, že máme zpoždění, a nabídl se, že bude řídit přes noc, kdybychom to náhodou stíhali. Dělal jsem našťvanou, ale příliš jsem se těšila. Zařadila jsem do playlistu svoji povzbuzovací písničku, otočila volume doprava a ještě naposledy probudila sousedy. Konečně jsme byli na cestě.

NA DALEKÉM JIHU

465 MIL

Co je rovné? Snad čára nebo ulice, ale kdepak lidské srdce:
to se klikatí jako cesta mezi horami.

Tennessee Williams, *Tramvaj do stanice Touha*

Kapitola 2

ŽIJ TÍM, CO MILUJEŠ

24. května

Kolem nás se rychlostí sedmdesát mil za hodinu míhaly rozlehlé, otevřené pláně. S tím, jak Boulder, domov a Skalnaté hory mizely v horizontu za námi, se zdálo, že ustupují i naše starosti a zklamání. Konečně jsme byli na cestě. A ta cesta měla nakonec přejít ve stezku.

Ale nejdřív jsme museli projet polovinu Spojených států. Cesta ze středu USA na východ je jedna velká jízda z kopce. Písečné duny východního Colorada, které vypadají jako z Marsu, přecházejí ve zvlněná pole Kansasu a pak se změní v roviny u mohutné Mississippi. Je to země jako dělaná pro road tripy. A já si to užíval – přestože jsem už teď byl vyčerpaný.

Jako malé neblahé znamení vypadalo už to, že jsme vyrazili na cestu o hodně později, než jsme původně chtěli. Tedy vlastně bylo brzo. Hodně brzo a my jsme po pár hodinách na silnici I-70 zastavili na odpočívadle, abychom se prospali. Náš neukázněný start naneštěstí znamenal, že prošvihneme svůj první cíl. Slíbil jsem JLu, že si uděláme zajíždku na svatbu její kamarádky v Jižní Karolíně. Na to už jsme měli příliš velké zpoždění. Kromě toho bychom nejspíš během obřadu usnuli. Poslední dva týdny jsme skoro nezamhouřili oka, když jsme nahonem zařizovali dodávku a připravovali se na cestu.

Takže pokud šlo o plnění cílů, byli jsme na nule. Nicméně jsme stále mířili ke konečné destinaci a splnění hlavního plánu. A ještě lepší bylo, že jsme byli na silnici.

Sdílím americkou lásku k dlouhým nepřerušovaným úsekům asfaltu a k milníkům, a tak mě bavilo sledovat, jak se cestou na východ krajina

rozevívá a prohlubuje. Toužil jsem po pocitu, že jsem v mezifázi: už ne zakotvený doma, ale ještě ne připoutaný k cíli. Připadal jsem si fyzicky i psychicky volný. Jako Kerouac: „Za mnou nic, přede mnou všechno, jak je to na cestě vždycky.“ Byl jsem v roadtripovém nebi.

Pak zazvonil telefon.

JLu se podívala na můj telefon a řekla: „Volá Kamzík.“ Ani nezastírala úzkost v hlase.

Nepotřeboval jsem ani prsty jedné ruky, abych spočítal, kolikrát mi za uplynulé roky Karl „Kamzík“ Meltzer volal. Těžko jsem si uměl představit, že používá telefon nebo že vůbec vlastní mobil. Mohlo to znamenat jen jediné: On to ví. *Jak se to dozvěděl?*

„Asi... bych to měl vzít. Dej ho do repráku.“

JLu se chvíli vrtala v mobilu a novém rádiovém systému, který jsme do auta nainstalovali; ústupek, který jsem rád udělal, aby se měla čím zabavit na pravděpodobně dlouhých úsecích, kdy pojedou v autě sama. A najednou tu byl Karl s námi.

„Káááááámo? Proč jsi mi to neřekl?“

Karla respektuju. Obdivuju ho. Jsme dlouholetí běžečtí kamarádi, ale také nelítostní soupeři. Myslím, že Kamzík byl pro ultramaraton přínosem, legenda ze staré školy, která se nebojí chovat podle svého. Nikdo nevyhrál víc stomílovek než Kamzík. Jenže jsem si nebyl jistý, jestli chci slyšet, co si myslí o mém pokusu. Soustředil jsem se na cestu a nechal jeho otázku viset v šumu ubíhající dálnice.

„Tak jó,“ řekl. „Zapravý, vždyť jdeš naopak! Proč hergot běžíš *na sever*?“

A je to tady. Karl už Apalačskou stezku běžel – přesněji řečeno se dvakrát pokusil o rychlostní rekord – a podnikl na klikatou stezku nesčítelné průzkumné mise. Znal ji mnohem líp než já, o tom nebylo sporu. Ale já jsem tam nechtěl jít s tím, že budu mít všechno nastudované jako školák před písemkou. Nechtěl jsem se nechat poučovat nebo si nezaslouženě přisvojovat cizí znalosti. Chtěl jsem výzvu. Chtěl jsem dobrodružství.

A – ano, zdravému rozumu navzdory – chtěl jsem běžet na sever.

Netrápilo mě, že současný rekord platil pro jižní směr, a stejně tak skoro všechny ostatní rekordy a pokusy v poslední době. Věděl jsem, že poběžím zřejmě pomalejší variantu. Karl se mi chystal vysvětlit, že na to jdu špatně už od začátku. A ne že by neměl pravdu. Pokud šlo o tuhle

stezku, celý život na ní sbíral znalosti a zkušenosti. Znal by fakta, lidi, příběhy. Jediné zdůvodnění, které jsem mohl nabídnout pro to, že běžím na sever, bylo téměř trapně rozmarné: chtěl jsem běžet s jarem. Jak to dělá většina chodců, co chtějí stezku projít celou. Tak, jak to udělal vizionář jménem Earl „Šílenec“ Shaffer v roce 1948, kdy jako první člověk absolvoval AT v kuse; vzpomíná na to v knížce s názvem *Walking with Spring*. Báł jsem se, že když to nahlas přiznám, mohlo by to vyznít, že se pokouším o FKT, aniž bych tomu věnoval stoprocentní úsilí. Estetická potěcha možná nebyla rozumné odůvodnění. Byl jsem snad vyřízený, ještě než jsem vystartoval?

Naštěstí měl Karl na srdci další věci. Konkrétně všechno o AT. Brebentil o ní jako nadšené štěně. Tohle se mi na Kamzíkoví líbilo. AT byla jeho srdeční záležitost. Netrvalo dlouho a sliboval, že za pár týdnů přijede a pomůže Jenny s její podpůrnou rolí ve Virginii. Měl pro to postranní důvod: Chtěl si trasu trochu proběhnout před vlastním rekordním pokusem v následujícím roce, a potřeboval zavézt svoje auto na východní pobřeží, aby bylo připravené na pětisetmílový tréninkový běh z Katahdinu na Mount Washington. Plánoval běžet na jih, pochopitelně.

JLu a já jsme vyrazili na společnou dobrodružnou výpravu. Měli jsme romantické představy o tom, jak se budeme navzájem podporovat, jak si budeme razit cestu na sever bez cizí pomoci, jak v sobě navzájem budeme znovu objevovat to nejlepší. Ale už v tu chvíli jsme měli zpoždění oproti plánu a nabírali další.

V Tennessee jsme zastavili na místě, kde se AT kříží se silnicí I-40. Proběhli jsme se po ní směrem na jih, abychom si protáhli nohy po jízdě v autě, a věděli jsme, že už za pár dní půjdeme ve vlastních stopách zpátky. Nastoupil jsem do auta a vyřídil ještě jeden telefonát – zavolał jsem Jennifer Pharr Davisové. Když v roce 2011 vytvořila stávající rychlostní rekord AT, udělalo to na mě ohromný dojem. Věděl jsem, že je to jedna z nejzdatnějších dálkových chodkyň a že při svém pokusu neuběhla ani krok. Jejího rekordu jsem si vážil a chtěl jsem, aby to věděla.

Jako odpověď mi nechala hlasovou zprávu, sdělovala v ní, že „Apalačská stezka je úplně jiná než mnoho dalších míst“, a dodala, že doufá, že to pro nás bude „opravdu transformační zkušenost“ a že nám přeje

vše dobré. Nepřemítal jsem o tom, jak její hlas zdůrazňoval slova *jiná* a *transformační*, ale bylo mi jasné, že prošla zkouškou ohněm.

Pěťadvacátého května jsme dorazili do Georgie. Do startu zbývaly dva dny. A věci se nepřestávaly kazit.

Tentokrát to nebyla moje vina. Počasí v Georgii bylo absolutně umanuté – silný vítr a lijavec. Z nějakého důvodu jsem si představoval, že na jihu bude mírné, příjemné klima. Jako kluk ze Středozápadu jsem předpokládal, že na jihu Států se žije snáz. Jenže na den, kdy jsme měli startovat, hlásila předpověď tornáda a přívalové záplavy.

Počasí také zdrželo našeho dobrého přítele a outdoorového fotografa Luise Escobara. Luis, „El Coyote“, který běhá ultra od 90. let, se k nám měl připojit na prvních pár dní; v plánu bylo, že se mnou v některých úsecích poběží a půjde a při tom bude fotit. Letěl sem z Kalifornie, ale očekávaný čas jeho příjezdu se stále odsouval kvůli zpoždění letů a počasí v Atlantě. Nakonec to stihl – tak tak.

Dorazil pozdě večer a my jsme ho museli vyzvednout na narychlo dohodnutém místě: na parkovišti u obchodu v georgijském Duluthu. Na místo jsme dojeli ve chvíli, kdy Luis vystupoval z taxíku. Už teď vypadal jako zmoklá slepice. A nakláněl se proti vichru v úhlu pětáctyřiceti stupňů, aby se vůbec udržel na nohou.

Táhl s sebou krosnu, která vypadala, jako by se chystal k výstupu na Everest. Přemýšlel jsem, jestli ví něco, co my ne. Luis, větrem ošlehaný a promočený na kost, působil uštvaně. Přesto se vůbec nenechal rozhodit. Klasický El Coyote.

„Amigo, tohle jsem si nemohl nechat ujít! Kdykoliv zavoláš, chlape, tak vím, že se chystá nějaká hustá šílenost.“ Byl svolný k čemukoli. Po padesátce v sobě měl mladistvý elán, s nímž mohl konkurovat středoškolákům, které trénoval, a dvacátníkům, s nimiž se kamarádil. Vždycky prohlašoval, že ultra ho omlazuje. Stejně jako jeho temperamentní žena, které bylo něco přes třicet. Jak říká: „Já jsem plyn a ona brzdy“, ale z toho, co jsem viděl, na ty brzdy moc často nešlape.

V roce 2006 jsem ho pozval na výpravu do Měděných kaňonů za legendárními Tarahumary. Kdykoli jsme společně cestovali do jiné země, museli jsme si vyhradit na letišti víc času, protože jeho příjmení, které

sdílí s jistým kolumbijským drogovým bossem, vždycky vyprovokuje dodatečné bezpečnostní kontroly. Ale tehdy jsme jeli autobusem. Při dvánáctihodinové jízdě zpátky do texaského El Pasa se autobus porouchal a my jsme se museli naskládat do jiného zchátralého vozu, který už byl plný. Já jsem spolu se zbytkem skupiny seděl na podlaze mezi sedadly, ale El Coyote si vyšplhal do ušmudlaného zavazadlového prostoru a natáhl se tam. Na celých následujících šest hodin. Luis se uměl s životem poprat. Byl tvrdý, ale uměl ještě něco důležitějšího. El Coyote se uměl smát, i když mu bylo do pláče, a to je v ultra tajemství dlouhověkosti.

Přivezl si vlastní vybavu na přespaní, ale když jsme se konečně vrátili na tábořiště, déšť neustával, a tak jsme mu nabídli, aby přenocoval v naší dodávce – pokud se tam vejde. Povedlo se mu to.

Plánovali jsme, že posledních čtyřiaadvacet hodin před dnem startu strávíme jako úplně odpočinkový den, kdy se můžeme do sytosti vyspat, jenže tu noc jsme se s Jenny v našem malém pojízdném ústředí choulili k sobě vedle nebohého Kojota, který se zkroucený tísnil mezi konzervami veganského chilli, hlavu položenou na polštáři sušeného kokosového mléka.

Černý hrad nám sotva připadal jako pevnost, jak se celý otrásal ve vichřici. Do střechy šlehal déšť, na stěny škrábaly větve, noc se táhla...

... A tak jsme se rozhodli den startu odložit.

Když jsme se nazítří vzbudili, věděli jsme, že to bylo správné rozhodnutí. Obloha byla stále temná, vítr řádil všude kolem a podmínky byly celkově nevábné.

Vyslídili jsme místo, kde jsme mohli naplnit zbrusu novou nádržku na propan. Ten nám umožní vařit teplá jídla, a jestli mělo počasí zůstat takové, bylo jisté, že ke konci každého dlouhého upršeného dne budeme toužit po něčem dobrém. Podívali jsme se na jižní výchozí bod celé AT, šli míli na Springer Mountain a ochutnali vzorek jižanské kultury – vařené buráky, které jsme si koupili ve stánku u silnice. Moje nálada stoupala. Jih se mi už teď zamlouval a litoval jsem, že si ho neužiju víc.

Rozhodli jsme se zajít na poslední večeři před startem, a to s Luisem a nezávislým filmovým štábem, který nás měl pár dní doprovázet a natáčet dokument o sportovcích-veganech. Všichni jsme se sešli v hale budovy státního parku Amicalola Falls, a v jednu chvíli jsem se ocitl pod

obrovskou nástěnnou mapou Apalačské stezky. Trocha regionálního dekoru. V boudě jsou poslední moderní vymoženosti, které euforičtí chodci spatří, než se vydají na dva tisíce mil dlouhou pouť.

Pohled na mapu ve mně vzbudil zároveň nervozitu a vzrušení. Pokusil jsem se zachytit pohled JLu, ale ona zírala nahoru s vyvráceným krkem, aby viděla *devět metrů* vysokou mapu celou. Bylo mi jasné, že i ona je z toho trochu pať. Vypadalo to jako mapa světa nebo Středozemě; prostě *obří*.

Přemýšlel jsem, jestli se personál boudy pokoušel si z dychtivých chodců trochu udělat legraci, trochu je znervóznit ve stylu: „Zanechte vší naděje, kdo vstupujete“. JLu a já jsme si při tom pohledu plně uvědomili rozsah toho, co se chystáme podniknout. Z našeho stanoviště v Boulderu – kdy jsme si dělali poznámky, dívali se na webové mapy, četli knihy – bylo snadné vnímat pokus o rekord v malém, modelovém měřítku. To už teď nešlo. Byli jsme opravdu tady. A když jsem hleděl na tu mapu, jako bych *začal cítit strach v kostech*.

Na mapě – ani na Apalačské stezce jako takové – nebylo nic, co by vyvolávalo být jen myšlenku na rychlost. Pro začátek je tu její rozsah. Řekněme, že byste se vydali na cestu z nejsevernějšího bodu trasy, z vrcholu hory Katahdin ve státě Maine, a dílem nějakého nevídaného pochybení jste zamířili na severovýchod, místo abyste šli po bílých značkách k jihu. Kdybyste urazili stejnou vzdálenost, v jaké se táhne Apalačská stezka, ocitli byste se na předměstí Reykjavíku. AT měří 2189 mil neboli 3523 kilometrů – to je vzdálenost mezi Los Angeles a Atlantou. Obkroužila by polovinu Pluta. A z těchto děsivých 2189 mil jsem proběhal pouhých dvacet, pár mil ve Vermontu, Virginii a Pensylvánii, ani ne jedno procento celé trasy. I přes moje rozsáhlé běžecké zkušenosti ze silnic a trailů celého světa naháněly tyhle údaje hrůzu.

Představte si, že máte uběhnout osmdesát čtyři maratonů – za sebou. Po nejčlenitějších a nejstarších horách světa. AT vede po hřebeni Apalačského pohoří, jehož vrcholy kdysi konkurovaly vznosným štítům Himálaje, ale dnes jsou omleté tisícovkami let geologických procesů.

Pacifická hřebenovka je s 2650 mílemi delší než AT, a Continental Divide Trail s 3100 mílemi ještě delší. Přestože spousta lidí ze západu horuje o vrstvách sněhu a pouštích, o žulových skalních výchozech,

alpských lukách a výšinách s řídkým vzduchem, fakt je, že pokud máte dobrou fyziku, cesta je poměrně hladká. Západní stezky mají svoje ledové průsmyky a rozeklané vrcholy, ale většina trasy je upravená pro jízdu na koni a serpentiny zřídka stoupají sklonem prudším než 10 procent. Coby výhradně pěší trasa je AT mnohem záladnější a pekelnější. Spouští se přímo do strží. Plazí se do mlžných říčních koryt a pak vyráží přímo do kopců tak zarostlých křovinami, že se jimi horko těžko prodírají i jeleni. Je dost těžké to popsat, než vkročíte vlastní nohou na AT a její změt kamení a kořenů. Terén a sklon jsou jako chapadla, která se po vás sápu z různých směrů, když to nejméně čekáte, a postup vpřed proměňují v úmornou bitvu plnou napětí. Nad touto členitou zemí se zvedají stěny lesa a strop větví, které jsou hrozné samy o sobě. Apalačská stezka je tak hustě zalesněná, tak neprostupná a uzavřená, že se jí přezdívá „Zelený tunel“.

Což neznělo tak hrozně, když jsme si s tou myšlenkou původně pohrávali u nás doma. Tunel nám připadal jako fajn věc. Únik od potratů a neúspěšných pokusů založit rodinu. Šance zaměřit se na jedinou věc, dokázat něco obtížného, utéct od vyhřáté postele a nedělit se s lívanci a od života, který jsem miloval, ale který mi přestával stačit. Myslím, že všichni předpokládáme, že se v životě budeme bránit konformitě a usedlosti, ale usedlost není nebezpečná tím, že by byla nepříjemná. Opravdu nebezpečné bylo, že se mi začínala líbit.

JLu to také vnímala. Věděla, jak jsem zpohodlněl. Chtěla pro nás oba novou výzvu. Přesto, jak jsme tak stáli pod mapou labyrintu AT o výši tří pater a venku kvílel vítr a přšelo, nemohli jsme se ubránit otázce, jestli jsme si při výběru téhle konkrétní výzvy nepočínali krapet ukvapeně.

Nazítří ráno, 27. května 2015, mě vylekal budík. Ne že by byl hlasitý, jen mě překvapilo, že jsem předchozí večer opravdu usnul. Na auto bez ustání bušil déšť a protože jsme před odjezdem z Boulderu neměli čas na pořádnou hlukovou izolaci střechy, dopad každé kapky na tenký kovový plát metr nad mým obličejem zněl jako rána otevřenou dlaní. Vevnitř bylo nejen hlučno, ale i těsno. JLu a já jsme byli zvyklí vejít se leckam, ale dvojpostel, o níž jsme se – normálně bez problému – dělili, jako by se v té vlhkosti smrskla.

Pak tu byl Luis. Stočil se na metr padesát dlouhý pás podlahy, který jsme mu vyklidili. Kdyby nechrápal, možná bych ho byl rozmáčkl, když jsem vyskočil z postele. El Coyote si sestavil židli z několika krabic kokosového mléka a všichni tři jsme tmou jeli na začátek stezky. V autě zavládlo ticho. Klikatá silnice jako by v dešti neměla konce, všichni jsme byli unavení a nervózní. Čekalo nás stále tolik neznámého.

Někdy musíte zacouvat, abyste mohli dopředu. Vešli jsme na stezku a vydali se *na jih* k Springer Mountain, což je nejkratší cesta k jižnímu výchozímu bodu. Kolem vrcholu nenabízejícího žádné výhledy se točila mlha a kameny byly oslzlé směsí deště, bláta a kondenzující vody, ale na další odklad už nebyl čas. A já jsem věděl, že takové počasí můžu v následujících zhruba čtyřiceti dnech očekávat často. Nemohli jsme čekat na ideální podmínky. Od samého začátku jsme s JLu postupovali jen napůl připravení.

Nebyl důvod, abychom se teď začali chovat obezřetně. Byl čas vyrazit. Zapnuli jsme čelovky a zapsali se do vrcholové knihy.

Já jsem napsal: *Výrážím na jedno z největších dobrodružství svého života. Z Georgie do Maine!* – Scott „El Venado“ Jurek.

A JLu napsala: *Žij tím, co miluješ!* Jenny „Raven“ Jureková.

Ještě jsem na poslední chvíli pár věcí doladil: nastavil jsem GPS a hodinky. Upřesnili jsme plán, jak se setkáme s Luisem, který to dopoledne pojede s autem, abych mohl běžet s JLu; objali jsme se a pak jsem prohlásil: „Tak, a běžíme do Maine!“ V 5:56 ráno naše odysea začala.

Všechno jsme na dva měsíce odstavili na vedlejší kolej. Tenhle šílený „Zelený tunel“ a krajina kolem něj se v dohledné budoucnosti měly stát mým životem, naším životem. Tady budeme jíst, spát, myslet, snít. Vše bylo naplánováno, naše pochyby byly irelevantní.

A navzdory obavám se cítilo připravené i moje tělo. Nikdy jsem neuběhl přes dvě stě mil týdně, a jako fyzioterapeut jsem znal rizika hrozící při objemu tři sta padesáti mil týdně. Ale také jsem uměl poslouchat svoje tělo. Zdaleka nejsem symetrický, ani nemám pro běhání dokonalou konstituci, ale s pečlivou přípravou a prevencí mě za dvě desetiletí intenzivního závodění žádné zranění nevyřadilo na dobu delší než pár týdnů.